

Programma van Eisen

Vervangen diverse speellocaties,
Raamovereenkomst met 3 partijen

Gemeente Zuidplas

Kenmerk : 2615
Datum : 19-10-2026
Versie : definitief

Inhoud

1. Verplichtingen ontwerp voor de voorbeeldlocatie en ontwerpen tijdens de Raamovereenkomst	3
1.1 Uitgangspunten en status van het ontwerp	3
1.2 Duurzaamheid en circulariteit	3
1.2.1 Hergebruik van huidige materialen	4
1.2.2 Rubbertegels — uitgesloten	4
1.2.3 Nieuwe materialen — voorkeur	4
1.2.4 Circulair plan	4
1.3 Schaduw en groenvoorzieningen	4
1.3.1 Eis: 40% schaduw	4
1.3.2 Schaduw uitsluitend via groen	4
1.3.3 Groenplan — vereiste in inschrijving	5
1.3.4 Waarom natuurinclusief?	5
2. Participatie en bewonerskeuze	6
3. Plaatsing en levering	7
4. Technische eisen	9
4.1 Veiligheid en certificering	9
4.2 Constructie onderhoud en levensduur	9
4.3 Aansluitingen en afwatering	10
5. Garantie	11
5.1 Garantie kunstgras	11
5.2 Naspannen en nastellen	11
6. Overige bepalingen	12
6.1 Duurzaamheid	12
6.2 Bestaand gras, groen en beheer	12
7. Dossier toetsing en acceptatie	13

1. Verplichtingen ontwerp voor de voorbeeldlocatie en ontwerpen tijdens de Raamovereenkomst

Het ontwerp moet specifiek voor deze aanbesteding (en de voorbeeldlocatie) zijn opgesteld. Een standaardontwerp, catalogusopstelling of uitsluitend een referentieproject geldt niet als volwaardig inschrijvingsontwerp. De inschrijver dient ten minste de volgende stukken in:

- een situatietekening op een goed leesbare schaal, met maatvoering, legenda, speeltoestellen, vrije valruimten, routing en ondergronden, bestaand en nieuw groen (bestaand ondergrond wordt door de gemeente ter beschikking gesteld);
- een ontwerpuitwerking met beelden of visualisaties en een toelichting op de ontwerpkeuzes;
- een overzicht van doelgroepen, leeftijdscategorieën, speelwaarden, uitdaging, inclusiviteit en toegankelijkheid;
- een onderbouwing van veiligheid, toezicht, bereikbaarheid en de toepasselijke normen voor speeltoestellen en valdempende ondergronden;
- een groen- en schaduwplan waaruit blijkt hoe minimaal 40% schaduw via bomen en beplanting wordt gerealiseerd, inclusief behoud van bestaande bomen, soortenkeuze, aanplant en nazorg;
- een circulair plan voor hergebruik, renovatie en recycling van vrijkomende materialen, materiaalkeuzes, modulariteit, repareerbaarheid;
- een gespecificeerde kostenraming waaruit blijkt dat het volledige ontwerp binnen het taakstellende budget past;
- een planning voor het leveren, installeren en aanplanten van het groen en speeltoestellen na gunning datum.
- een uniek naam voor de speellocatie/ontwerp.
- Tijdens de raamovereenkomst dient Opdrachtnemer binnen 15 werkdagen het ontwerp per e-mail in bij Opdrachtgever. Er mogen geen zaken worden ingetekend die niet in de opdracht zijn inbegrepen of niet aanwezig zijn. De ontwerpen worden in PDF- en DWG-formaat ingediend.

1.1 Uitgangspunten en status van het ontwerp

- Het ontwerp voldoet aan alle eisen en uitgangspunten uit deze leidraad en de gegevens die voor de voorbeeldlocatie worden verstrekt.
- Rubberen tegels worden niet toegepast. Schaduw wordt uitsluitend gerealiseerd met groenvoorzieningen.
- Het ontwerp is uitvoerbaar binnen de beschikbare ruimte, de locatiecondities en het opgegeven taakstellende budget.
- Het ontwerp wordt uitsluitend gebruikt voor de beoordeling van de inschrijving. Aan indiening ontstaat geen recht op uitvoering of vergoeding van ontwerpkosten.

1.2 Duurzaamheid en circulariteit

Duurzaamheid krijgt een zware weging (30%) in deze selectie. De gemeente Zuidplas wil niet alleen nieuwe speelplekken realiseren, maar ook een significante stap zetten in circulair materiaalgebruik.

1.2.1 Hergebruik van huidige materialen

Aannemers worden uitgedaagd om met creatieve voorstellen te komen voor de omgang met de vrijkomende speeltoestellen en materialen:

- Metalen constructies (frames, palen) laten ombouwen tot nieuwe toestellen of hergebruiken in niet-openbare speelvoorzieningen.
- Hout (waaronder FSC-hout) via FSC-gecertificeerde partners hergebruiken of verwerken tot bijvoorbeeld nieuwe producten zoals zitbanken, plantenbakken of boomschors.
- Kunststof onderdelen (HDPE, polyethyleen) aanbieden aan de fabrikant voor recycling tot nieuwe toestellen.
- Losse materialen (zand, boomschors) hergebruiken op dezelfde of andere locaties.

1.2.2 Rubbertegels — uitgesloten

Rubberen tegels als valdempende ondergrond worden niet toegepast. Aannemers worden gestimuleerd om alternatieven te bieden zoals kunstgras met valdempende laag, boomschors, houtspaanders, of andere innovatieve materialen.

1.2.3 Nieuwe materialen — voorkeur

- FSC-gecertificeerd hout heeft de voorkeur waar hout wordt toegepast.
- Gerecycled kunststof (HDPE) heeft de voorkeur boven nieuw kunststof.
- Toestellen moeten modulair en repareerbaar zijn (niet weggooien bij een klein defect).

1.2.4 Circulair plan

Elke inschrijver dient een circulair plan in waarin staat hoe zij de vrijkomende materialen gaan hergebruiken, recyclen of renoveren. Creativiteit en originaliteit worden beloond in de beoordeling. Er is geen vast recept — de gemeente daagt de markt uit om met de beste oplossingen te komen.

1.3 Schaduw en groenvoorzieningen

1.3.1 Eis: 40% schaduw

Op elke speellocatie moet minimaal 40% van het speeloppervlak worden voorzien van schaduw. Dit is een eis per speellocatie mits technische niet mogelijk. Het niet behalen van deze eis moet onderbouwd worden.

1.3.2 Schaduw uitsluitend via groen

Schaduw mag uitsluitend worden gerealiseerd door groenvoorzieningen. Dit houdt in:

- Aanplant van bomen waarvan het bladerdak schaduw werpt op het speeloppervlak.
- Behoud en bescherming van bestaande, waardevolle bomen op de locatie.
- Struiken, heesters en groenelementen die bijdragen aan schaduw en verkoeling.
- Een groene, natuurlijke inrichting die past in de omgeving.

Niet toegestaan zijn: schaduwdoeken, zeilconstructies, pergola's, overkappingen, of andere niet-groene schaduwvoorzieningen. De gemeente kiest bewust voor groene schaduw vanwege de positieve effecten op klimaat, biodiversiteit, speelbeleving en verkoeling.

1.3.3 Groenplan — vereiste in inschrijving

Elke inschrijver dient als onderdeel van het ontwerp voor de voorbeeldlocatie een groenplan in. Dit groenplan wordt beoordeeld binnen criterium 1 (Ontwerp voorbeeldlocatie: speelkwaliteit, groen en uitvoerbaarheid, 30%). Het groenplan bevat:

- Een locatiespecifieke onderbouwing van hoe minimaal 40% schaduw via bomen en beplanting op de voorbeeldlocatie wordt gerealiseerd.
- Voorstel voor geschikte boomsoorten en beplanting (inheems, klimaatadaptief, bijenvriendelijk).
- Werkwijze voor behoud en bescherming van bestaande bomen tijdens de bouwfase.
- Werkwijze voor aanplant en nazorg (watergeven, boompalen, controle). Nieuwe aangebracht beplanting moet 12 maanden onderhouden worden op kwaliteit A incl. 100% inboet.
- Onderhoudsplan voor groen op C kwaliteit (snoeien 1 tot 3 x per jaar, watergeven, vervangen bij uitval).
- Samenwerking met hoveniers/groenspecialist of een eigen groenafdeling.
- Integratie van groen met speeltoestellen en valondergronden.

1.3.4 Waarom natuurinclusief?

De keuze voor groene schaduw past in het gemeentelijke beleid voor klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit. Bomen zorgen voor:

- Natuurlijke verkoeling (verdamping) — tot 5°C koeler dan schaduwdoeken.
- CO₂-opname en fijnstofafvang.
- Biodiversiteit in de wijk (vogels, insecten).
- Een aantrekkelijke, natuurlijke speelomgeving voor kinderen.
- Langere levensduur dan constructies, mits goed onderhouden.

2. Participatie en bewonerskeuze

Een belangrijk onderdeel van deze aanbesteding is de rol van bewoners bij de keuze van het ontwerp. Per speellocatie wordt als volgt gewerkt:

1. De speelplek wordt geïnterviewd en de huidige situatie wordt vastgelegd.
2. Bewoners wordt gevraagd welke speel behoeften er zijn via een online formulier.
3. Alle 3 raamcontractanten maken een passend op basis van uitkomsten formulieren, ontwerp voor de locatie, binnen het vaste budget.
4. Gemeente controleert de ontwerpen op geldende normen, leeftijd categorie, kwaliteit en beloften die zijn gedaan in de plannen van deze (EMVI) inschrijving.
5. De ontwerpen worden gepresenteerd aan omwonenden via de website.
6. Bewoners (met name kinderen!) kunnen hun voorkeur uitspreken via de site (stemmen, 1 stem per uitgenodigde adres).
7. Het winnende ontwerp wordt uitgevoerd door de inschrijver.

Van aannemers wordt verwacht dat zij in hun inschrijving een participatieaanpak presenteren via de gemeentelijke website die aansluit bij deze werkwijze. Groen en schaduw, duurzaamheid etc. Deze kan in het ontwerp verwerkt worden of als begeleidend schrijven worden toegevoegd.

3. Plaatsing en levering

- Deelleveringen zijn alleen toegestaan in overleg met de aangegeven contactpersoon van Vragers.
- Ten minste twee weken voor plaatsing neemt de contractant contact op met de aangegeven contactpersoon van de gemeente om de planning en volgorde van plaatsing door te nemen.
- De fysieke uitvoering per speellocatie duurt maximaal vijf aaneengesloten werkdagen en valt binnen één kalenderweek. De termijn loopt vanaf de eerste afzetting, verwijdering of grondroering tot en met een veilige, volledig bruikbare oplevering en het verwijderen van tijdelijke voorzieningen. De uitvoering wordt aansluitend en zonder vermijdbare stilstand gepland. Afwijking is alleen toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever op basis van een gemotiveerd verzoek. Leveringsproblemen en interne personeelsplanning gelden niet zonder meer als geldige reden voor verlenging.
- De locatieplanning vermeldt per werkdag de werkzaamheden, personele bezetting, het materieel, de afsluitingen en de geplande datum van openstelling. Tijdens de uitvoering blijft de locatie veilig afgezet en worden noodzakelijke routes voor hulpdiensten, bewoners en onderhoud bereikbaar gehouden.
- Voor machinale graafwerkzaamheden verricht Contractant tijdig een graafmelding bij het Kadaster en werkt hij overeenkomstig de WIBON, het Besluit informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken en CROW 500. Alleen een KLIC-melding is niet voldoende. Contractant verricht een projectspecifieke risicoanalyse, lokaliseert kabels en leidingen in het werkgebied en maakt waar nodig proefsleuven. De actuele gebiedsinformatie is tijdens het graven op het werk beschikbaar. De kosten zijn voor rekening van Contractant. Eventueel gevraagde aanvullende ondergrondse of civiele werkzaamheden worden alleen afzonderlijk geoffereerd wanneer Opdrachtgever dit vooraf schriftelijk heeft toegestaan.
- Contractant controleert vóór uitwerking en uitvoering of de verstrekte digitale ondergronden maatvast, actueel en bruikbaar zijn. Hij verifieert minimaal maatvoering, begrenzingen, bestaande objecten, kabels en leidingen, toegangen en aansluitpunten door inmeting en terreinopname. Afwijkingen worden vóór verdere uitwerking schriftelijk gemeld. Gebruik van gemeentelijke brongegevens ontslaat Contractant niet van zijn verantwoordelijkheid voor een passend en uitvoerbaar ontwerp.
- Contractant controleert of de speelplaats op de juiste hoogte wordt aangelegd. In ontwerp en uitvoering wordt aantoonbaar rekening gehouden met streefpeil, aanleghoogte, zetting, drooglegging, afschot, de aansluiting op het omliggende maaiveld en de afwatering. De inrichting mag geen structurele wateroverlast, plasvorming of onveilige hoogteverschillen veroorzaken.
- Voor speeltoestellen met een hoogte van 3,50 meter of meer en voor andere vergunning- of constructief relevante objecten levert Contractant tijdig de benodigde constructietekeningen, funderingsgegevens, berekeningen en productinformatie aan. De stukken zijn geschikt voor toetsing en, indien van toepassing, voor een aanvraag om omgevingsvergunning. Met productie en plaatsing wordt pas gestart na gemeentelijk akkoord en, indien vereist, verlening van de vergunning.
- Plaatsing wordt uitgevoerd met daartoe geëigende middelen/gereedschappen zoals die in de plaatsingsvoorschriften zijn vermeld.
- Indien het speeltoestel door de Contractant tijdens het plaatsingsproces onbewaakt wordt achtergelaten, wordt het speeltoestel zodanig afgesloten dat het niet kan worden betreden. Hierbij zijn op of nabij de daarvoor in aanmerking komende punten een duidelijk opschrift

aangebracht waaruit blijkt dat het speeltoestel niet voor gebruik bestemd is.

- Tijdens de werkzaamheden is de veiligheid op het werkterrein de verantwoordelijkheid van de Contractant.
- Speeltoestellen worden geleverd inclusief plaatsings- en onderhoudsvoorschriften. Het logboek en certificaat van het speeltoestel worden tenminste een week voor plaatsing van het speeltoestel digitaal aan de gemeente aangeleverd. Speeltoestellen die op locatie worden gekeurd, zijn hiervan uitgezonderd. Hiervoor geldt dat binnen 7 werkdagen na plaatsing het certificaat en logboek worden overhandigd en worden getekend door de gemeente.

4. Technische eisen

4.1 Veiligheid en certificering

- Alle speeltoestellen en de plaatsing daarvan voldoen aan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen 2023 (WAS 2023), inclusief latere wijzigingen die op de publicatiedatum van de aanbesteding van kracht zijn. Elk toestel voldoet aan de NEN-EN 1176-reeks, inclusief de voor het toestel toepasselijke delen, in de op de publicatiedatum geldende versie. Per toestel wordt een geldig certificaat van typekeuring of goedkeuring aangeleverd dat is afgegeven door een voor de betreffende werkzaamheden aangewezen keuringsinstelling. Het certificaat dekt de aangeboden uitvoering, configuratie en relevante opties.
- Het Handboek veiligheid van speelgelegenheden wordt als aanvullende richtlijn toegepast. Indien het Handboek afwijkt van het WAS 2023 of van actuele NEN-normen, zijn het WAS 2023 en de actuele normen leidend.
- Bij een vrije valhoogte vanaf 0,60 meter en in alle overige gevallen waarin de toepasselijke norm dit vereist, wordt een geschikte schokabsorberende valondergrond aangebracht. De gecertificeerde kritische valhoogte van het complete ondergrondsysteem is minimaal gelijk aan de vrije valhoogte van het toestel. Ondergrond, laagopbouw, afmetingen en obstakelvrije zones voldoen aan de geldende NEN-EN 1176 en NEN-EN 1177.
- Vóór openstelling laat Contractant de complete speelgelegenheid keuren door een aangewezen keuringsinstelling wanneer wetgeving, het certificaat, een afwijkende configuratie of Opdrachtgever dit vereist. Afkeurpunten worden vóór openstelling hersteld en zo nodig opnieuw beoordeeld. De locatie wordt pas opengesteld na schriftelijke vrijgave door Opdrachtgever.

4.2 Constructie onderhoud en levensduur

- Beschikbaarheid onderdelen: onderdelen voor Speeltoestellen zijn tot 15 jaar na eerste oplevering van een speeltoestel beschikbaar.
- Onderdelen van de constructie zijn te vervangen.
- De slijtagegevoelige onderdelen zijn eenvoudig te controleren. Bouten van regelmatig te vervangen onderdelen zijn eenvoudig te bereiken. Dit houdt in: zonder andere onderdelen te hoeven verwijderen.
- De toestellen zijn onderhoudsarm, bestand tegen intensief openbaar gebruik en vandalismebestendig. Kwetsbare verbindingen zijn afgeschermd of niet zonder gereedschap losneembaar. Slijtdelen zijn vervangbaar zonder demontage van het complete toestel. Graffiti valt buiten deze eis.
- Onderdelen waarmee gebruikers direct in aanraking komen zijn slijtvast, splintervrij en corrosiebestendig. Scherpe randen, bramen, uitstekende bevestigingsmiddelen en oppervlakken die bij normaal gebruik splinteren of roesten zijn niet toegestaan.
- Bij normaal openbaar gebruik en uitvoering van het voorgeschreven onderhoud gelden minimaal de volgende technische levensduren: dragende houten constructies 10 jaar; kunststof onderdelen en constructies 15 jaar; constructies van metaal, aluminium of roestvast staal 15 jaar. Voor hout vermeldt Inschrijver de verwachte levensduur tot maximaal 15 jaar en onderbouwt hij de materiaalsoort, verduurzaming en detaillering. Een opgegeven hogere levensduur wordt onderdeel van de overeenkomst.

4.3 Aansluitingen en afwatering

- Aansluitingen tussen toestellen, valondergronden, verhardingen, groen en omliggend maaiveld worden zonder onbedoelde hoogteverschillen, open naden, opstaande randen of struikelgevaar uitgevoerd. Overgangen blijven ook na normale zetting en gebruik veilig en onderhoudbaar.
- Detaillering, afschot en afwatering voorkomen blijvende ophoping van water, zand, blad en vuil op en rond toestellen, ondergronden en aansluitingen. Afwatering mag geen erosie, onderspoeling, plasvorming of vervuiling van valondergronden veroorzaken.
- Dekfels en roosters van afwateringskolken binnen of direct grenzend aan de speelgelegenheid zijn tegen ongewenst openen vergrendeld en uitsluitend met passend gereedschap of een sleutel te verwijderen. Ze zijn geschikt voor de te verwachten belasting en veroorzaken geen beknellings- of struikelgevaar.

5. Garantie

- Inschrijver draagt zorg voor de afhandeling van garantieclaims en reparaties op de afgenomen producten.
- Op Speeltoestellen wordt een 10 jaar durende niet aflopende garantie verleend. Deze garantie geldt op de gehele constructie en heeft betrekking op de leverantie van materialen, voorrijkosten, kosten arbeid en alle andere bijkomende kosten welke nodig zijn voor het verhelpen van het mankement. Uitgezonderd van garantie zijn:
 - Bewegende onderdelen (lagers, touwen, kettingen e.d.), hier geldt een niet-aflopende garantie van 3 jaren;
 - Normale slijtage/onderhoud/verkleuring;
 - Vandalisme;
 - Onjuist onderhoud door een ander dan de Contractant;
 - Onjuiste montage door een ander dan de Contractant;
 - Extreme weersinvloeden.

5.1 Garantie kunstgras

- Voor het complete kunstgrassysteem geldt een garantie van minimaal acht jaar vanaf de datum van oplevering. De garantie omvat materiaal, onderdelen, naden en aansluitingen, onderbouw en plaatsing. Gebreken die bij normaal gebruik en voorgeschreven onderhoud ontstaan, worden zonder kosten voor materiaal, arbeid, transport of voorrijkosten hersteld. Indien het systeem schokabsorberend is, blijft de overeengekomen prestatie binnen het voorgeschreven inspectie- en onderhoudsregime (NEN 1177) aantoonbaar geborgd.

5.2 Naspannen en nastellen

- Alle noodzakelijke werkzaamheden voor naspannen en nastellen gedurende twaalf maanden na oplevering behoren tot de resultaatsverplichting. Contractant voert deze werkzaamheden volgens fabrikantvoorschrift en zo vaak uit als nodig is voor veilig en goed functioneren. Arbeid, voorrijkosten, hulpmiddelen, bevestigingsmaterialen en benodigde kleine onderdelen zijn in de prijs inbegrepen. Gebreken die direct een veiligheidsrisico opleveren worden onmiddellijk veiliggesteld.

6. Overige bepalingen

6.1 Duurzaamheid

- Het VOS gehalte (excl. water) voor verven met een spreidend vermogen van ten minste 15 m²/l en voor vernissen die worden toegepast op hout, bedraagt maximaal 250 g/l (met een dekkraft van 98%). Voor de overige verfproducten (vernissen, houtbeitsen, vloercoatings, vloerverven en verwante producten) is dat maximaal 180 g/l. Een vluchtige organische verbinding (VOS) is een organische verbinding die, onder normale druk, een kookpunt (of beginkookpunt) heeft dat lager is dan of gelijk aan 250 °C.
- Eventueel toegepast hout is afkomstig uit duurzaam beheerde bossen en is gecertificeerd volgens een door TPAC als duurzaam beoordeelde bosbeheersysteem zoals bijvoorbeeld FSC: <http://www.tpac.smk.nl/> of gelijkwaardig.

6.2 Bestaand gras, groen en beheer

- Schade aan de bestaande grasmat als gevolg van transport, opslag van materialen, bouwverkeer of werkzaamheden dient door de opdrachtnemer volledig te worden hersteld.
- Graafwerkzaamheden binnen de kroonprojectie van bomen dienen zoveel mogelijk te worden vermeden.
- Beschadigde grasoppervlakken dienen te worden geëgaliseerd, voorzien van geschikte teelaarde waar nodig en opnieuw ingezaaid met een graszaadmengsel dat aansluit bij het bestaande gazon.
- De inrichting is bereikbaar voor inspectie, onderhoud, reiniging en materiaaltransport zonder schade aan toestellen, beplanting of ondergronden. Bij gras is iedere te maaien zone bereikbaar met een maaimachine via een vrije doorgang van minimaal 2,60 meter breed. Bochten, poorten en obstakels zijn op deze toegang afgestemd.

7. Dossier toetsing en acceptatie

- Vóór gemeentelijke vrijgave voor uitvoering levert Contractant één samenhangend digitaal toetsdossier aan met minimaal: ontwerp- en situatietekeningen, maatvoering en peilen, valzones en ondergrondopbouw, certificaten, constructiestukken, materiaal- en levensduurgegevens, KLIC- en CROW 500-stukken, planning, werk- en veiligheidsplan, onderhoudsroutes en garantiebepalingen. De stukken hebben een inhoudsopgave en duidelijke versienummers.
- Bij oplevering levert Contractant een compleet digitaal revisie- en opleverdossier aan met de werkelijk gerealiseerde situatie, revisiepeilen, toestel- en ondergrondcertificaten, keuringsrapporten, foto's, bedienings- en onderhoudsvoorschriften, inspectiegegevens, garanties, contactgegevens voor storingen en een planning voor nazorg. Oplevering vindt pas plaats nadat het dossier compleet is en geconstateerde veiligheidsgebreken zijn hersteld.
- Alle kosten voor onderzoeken, meldingen, tekeningen, berekeningen, certificaten, keuringen, transport, naspannen, nastellen, herstel en vervanging die nodig zijn om aan dit Programma van Eisen te voldoen, zijn in de aangeboden prijzen inbegrepen. Een geconstateerde afwijking wordt binnen een door Opdrachtgever gestelde redelijke termijn en zonder meerkosten hersteld.
- Afwijken van dit Programma van Eisen is uitsluitend toegestaan na voorafgaande schriftelijke instemming van Opdrachtgever. Een afwijkinsverzoek vermeldt minimaal de reden, gevolgen, risico's, gelijkwaardigheid en financiële consequenties.